

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

УДК 338.2

DOI: <https://doi.org/10.32782/1814-1161/2023-4-9>

Голей Ю.М.

асистент кафедри маркетингу та міжнародного менеджменту
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Holey Julia

Assistant of the Department of Marketing and International Management
Oles Honchar Dnipro National University

СУТНІСТЬ, ЗАВДАННЯ ТА МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ЕФЕКТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

THE ESSENCE, TASK AND METHODS OF DIAGNOSTIC ECONOMIC ACTIVITY OF THE ENTERPRISE AT THE CURRENT STAGE OF THE DEVELOPMENT OF MANAGEMENT THEORY AND PRACTICE

У статті проведено аналіз теоретичних аспектів визначення терміну «економічна діагностика» щодо підприємства. Охарактеризовано сутність цієї категорії, її роль і місце у діяльності сучасних суб'єктів господарювання. Зазначена роль економічної діагностики, яка полягає у фундаментальних функціях, які вона виконує з точки зору менеджменту: функція оцінки, функція діагностування та функція пошуку. Акцент зроблено на тому, що економічна діагностика дозволяє слідувати логіці аналізу та планування «від ресурсів до стратегії», що в сучасних умовах найбільше відповідає поточним умовам розвитку національної та світової економіки. Охарактеризована сукупність аналітичних завдань, які вирішує економічна діагностика в процесі проведення. Виділено основні принципи економічної діагностики: інтегрованість у загальну систему аналізу, науковий характер досліджень, комплексність та системність, об'єктивність та конкретність, точність та своєчасність, активність та ефективність, урахування галузевої специфіки, ін. Описані основні види економічної діагностики залежно від: обраного об'єкту для аналізу, періодичності проведення аналізу, способу отримання первинної інформації та способу проведенні оцінки результатів. Наведено напрямки проведення економічної діагностики: діагностика конкурентного середовища, діагностика конкурентного середовища, діагностика протистояння підприємств, діагностика конкурентоспроможності підприємства та продукту, діагностика фінансового стану, діагностика економічної безпеки, діагностика вартості підприємства, діагностика виробничого потенціалу, діагностика корпоративної культури, управлінська діагностика. Представлені та описані основні методи економічної діагностики: кількісні методи та експертні методи. Наведено етапи дослідження та основні вимоги до самого процесу.

Ключові слова: менеджмент, управлінські рішення, діагностика, оцінка, економічна діагностика, принципи економічної діагностики.

The article analyzes the theoretical aspects of the definition of the term "economic diagnostics" in relation to the enterprise. The essence of this category, its role and place in the activity of modern business entities is characterized. The specified role of economic diagnostics consists in the fundamental functions it performs from the point of view of management: the evaluation function (determining the current state of the enterprise as an object of management); diagnostic function (detection of all kinds of changes in the state of the enterprise as an object of management); search function (identification of those measures that help to form an information base for making reasonable management decisions for further improvement or restoration of the normal state of the enterprise as an object of management). Emphasis is placed on the fact that economic diagnostics allows following the logic of

analysis and planning "from resources to strategy", which in modern conditions most closely corresponds to the current conditions of development of the national and world economy. A set of analytical tasks, which are solved by economic diagnostics in the process of implementation, is characterized. The main principles of economic diagnostics are highlighted: integration into the general system of analysis, scientific nature of research, complexity and systematicity, objectivity and specificity, accuracy and timeliness, activity and efficiency, taking into account industry specifics, etc. The main types of economic diagnostics are described, depending on: the selected object for analysis, the periodicity of the analysis, the method of obtaining primary information and the method of evaluating the results. The areas of conducting economic diagnostics are also given: diagnostics of the competitive environment, diagnostics of the competitive environment, diagnostics of the confrontation of enterprises, diagnostics of the competitiveness of the enterprise and product, diagnostics of the financial state, diagnostics of economic security, diagnostics of the cost of the enterprise, diagnostics of production potential, diagnostics of corporate culture, managerial diagnostics. The main methods of economic diagnostics are presented and described: quantitative methods and expert methods. The stages of research and the main requirements for the process itself are given.

Keywords: management, management decisions, diagnosis, assessment, economic diagnosis, principles of economic diagnosis.

Вступ. Після проведення у нашій країні ряду реформ економічного, політичного та інформаційного характеру відбулися досить суттєві зміни з точки зору умов господарювання економічних суб'єктів, а також у формах та змісті управління їхньою діяльністю. В умовах значного посилення конкурентної боротьби, а також обмеженості економічних ресурсів, що посилюється, стрімко зростає актуальність систематичного проведення комплексного аналізу діяльності суб'єктів господарювання для того, щоб визначити поточний стан, а також існуючі перспективи подальшого розвитку. Для вирішення зазначеного завдання вкрай необхідно мати досить вичерпане уявлення щодо діяльності суб'єктів господарювання, яке можуть надати отримані результати вивчення та практичного використання методів економічної діагностики [1, с. 33–41]. Незаперечний той факт, що знання методів економічної діагностики дозволяє генерувати та надавати менеджменту підприємств комплексні відомості, застосування яких полегшує прийняття чітких та продуктивних управлінських рішень, з підвищеним рівнем економічної обґрунтованості, що в умовах активного зростання обсягів різнобічної інформації з одночасним зменшенням її достовірності, надзвичайно важливо. Тому керівництву треба чітко враховувати динамічність зовнішнього середовища, встановлений рівень ризику поточної діяльності, які обумовлені не тільки внутрішніми, але й зовнішніми обставинами та факторами.

У сучасних умовах розробка, ухвалення та кінцева реалізація управлінських рішень (тактичних та стратегічних) здійснюватися має на основі чіткого аналізу поточного стану підприємства та існуючих перспектив його подальшого розвитку. Такий аналіз проводиться за допомогою методологічного інструментарію економічної діагностики з головною метою виявити та вирішити існуючі проблеми підприємства, які заважають в досягненні поставлених цілей його діяльності та стало-го розвитку [2, с. 7].

Постановка проблеми. Зважаючи на зміни умов господарювання, різко зростає рівень самостійності підприємств та ступеню відповідальності менеджменту в частині розробки та прийняття управлінських рішень, здатних забезпечувати подальшу їх ефективну діяльність. Що, у свою

чергу, потребує наявності різнобічної інформації щодо поточного економічного стану підприємства (як об'єкта управління). Однак, у динамічному зовнішньому та внутрішньому середовищі, не всі керівники приділяють належну увагу проведенню діагностики економічного стану суб'єкта господарювання, обмежуючись лише поточною оцінкою основних економічних показників діяльності. Що, зрештою, призводить до прийняття некоректних управлінських рішень, здатних завдати шкоди розвитку підприємства, або ж неповністю використати реально існуючий потенціал. Така ситуація виникає, на нашу думку, від нестачі розуміння здебільш керівництвом малого та середнього бізнесу важливості та сутності, завдань і методів проведення, а також необхідності регулярності проведення діагностики економічної діяльності підприємства, для прийняття чітко вивірених управлінських рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Основні теоретичні та методичні, а також прикладні аспекти економічної діагностики підприємства розглядаються в працях багатьох зарубіжних та вітчизняних вчених. Серед вітчизняних вчених можна виділити таких авторів як: Гетьман О.О., Глухарев С.М., Дикань В.Л., Завитій О., Коротаєв М.Ф., Кривов'язюк І.В., Мулік Т.О., Овчиннікова В.О., Осьмірко І.В., Приварникова І.Ю., Рапопорт Р.Ш., Синиця Т.В., Тараруєв Ю.О., Томакова І.В., Шаповал В.М., ін. Проте, незважаючи на глибину проведених досліджень, концептуальні засади сутності, завдань, методів організації та проведення економічної діагностики залишаються недостатньо систематизованими та стисло викладені в одному просторі для зручного та глибокого розуміння, що потребує подальших досліджень та представлення послідовного і цілісного матеріалу.

Мета статті полягає у дослідженні та узагальненні концептуальних основ сутності, завдань, методів організації та проведення економічної діагностики підприємства.

Для досягнення мети реалізовано такі кроки:

- розглянути важливість та сутності економічної діагностики підприємства;
- розглянути завдання економічної діагностики підприємства;
- описати напрямки та методи проведення економічної діагностики підприємства;

– зазначити етапи проведення економічної діагностики підприємства.

Виклад основних результатів дослідження.

Сам термін діагностики походить від грецького слова «діагноз», що в цілому означає «з'ясування» або «розпізнавання». Під діагнозом, з точки зору економічних явищ, розуміється конкретно визначений у певному часі стан того чи іншого об'єкта. На сьогодні немає єдиного підходу до визначення терміну «економічна діагностика», різні автори визначають його по-різному.

Так, економічну діагностику, у якості дослідницької діяльності або комплексу систематичних досліджень, які спрямовані на встановлення, подальший аналіз та оцінку певних проблем підвищення ефективності організації і виявлення головних напрямків їх розв'язання, або цілей та способів їх досягнення, розглядали такі автори як: Рапопорт Р.Ш. (проблеми підвищення ефективності та напрямків їх розв'язання); Коротаєв М.Ф. (виявлення цілей функціонування і способів їх досягнення). Глухарев С.М. говорить що, «економічна діагностика» це процес визначення об'єктивного стану певних обраних параметрів діяльності суб'єкта господарювання щодо відповідності їх встановленим цілям і завданням, вивчення виниклих відхилень від зафіксованого нормального стану об'єкта, що діагностується, причин виникнення цих відхилень, тривалості, з якою вони протікають, їх інтерпретація для формування висновків і рекомендацій. У цілому можна сказати, що економічна діагностика суб'єкта господарювання є процесом проведенням оцінки економічних показників роботи на підставі вивчення окремо взятих результатів та неповної інформації для виявлення існуючих перспектив подальшого розвитку з чітким розумінням наслідків прийняття всього спектра поточних управлінських рішень.

Необхідність проведення економічної діагностики як важливого методу дослідження визначається її ключовим значенням для розробки та реалізації стратегії розвитку суб'єкта господарювання та досягнення ефективності менеджменту [3, с. 262–265].

Економічна діагностика досить важлива складова частина управлінського процесу, яка необхідна для здійснення оцінки рівня інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання, визначення позиції як у національних, так і світових рейтингах. Економічна діагностика дозволяє виявляти існуючі можливості та резерви для зростання, позначити існуючі слабкі та сильні сторони підприємства, визначити основні напрямки можливостей адаптації наявних внутрішніх можливостей до змін в умовах зовнішнього середовища. Обумовлено значення проведення економічної діагностики зміною самої парадигми менеджменту в умовах трансформаційних змін економіки, а також активним переходом від виробничої орієнтації до маркетингової, від оперативного управління до стратегічного, та змінами самої логіки здійснення організаційного планування діяльності.

В умовах сучасної економіки, коли у господарюючих суб'єктів існують обмежені можливості розширення ресурсного потенціалу, саме економічна діагностика дає розуміння про внутрішні резерви, що є вихідною точкою для розробки цілеспрямованої стратегії розвитку та формування планів перспективного зростання.

Економічна діагностика дозволяє слідувати логіці аналізу та планування «від ресурсів до стратегії», що найбільше відповідає поточним умовам національної та світової економіки [4, с. 158–164; 5, с. 165–171]. Елементом такого слідування, як відмітила І.Ю. Приварникова, є компаративний (порівняльний) аналіз, який є доречний у вивченні підходів до ресурсозбереження [6, с. 577].

До основного комплексу аналітичних завдань, які вирішує економічна діагностика, можна віднести такі:

- здійснення оцінки стану суб'єкта господарювання в умовах досить обмеженої інформації;

- здійснення оцінки режиму функціонування, стабільності та ефективності роботи суб'єкта господарювання;

- здійснення пошуку можливих варіантів діагностики відповідно до структури зв'язків (існуючої та перспективної) між окремими показниками, які характеризують діяльність суб'єкта господарювання;

- здійснення оцінки можливих проявів наслідків прийняття тих чи інших управлінських рішень (особливо тих, які пов'язані зі структурою та динамікою виробництва, ціновою політикою, конкурентним середовищем та конкуренцією, клієнторієнтованістю) з точки зору забезпечення ефективності виробничого процесу, платоспроможності, фінансового стану суб'єкта господарювання [7, с. 66-73].

Основна роль економічної діагностики полягає у наступних фундаментальних функціях, що виконуються нею, а саме:

- функція оцінки (тобто визначення поточного стану підприємства, як об'єкта управління);

- функцію діагностики (тобто виявлення всіляких змін у стані підприємства як об'єкта управління);

- пошукова функція (тобто визначення тих заходів, які можливо вжити для поліпшення або відновлення нормального стану підприємства як об'єкта управління) [8].

Реалізація зазначених функцій визначає важливу роль економічної діагностики щодо підвищення ефективності менеджменту у цілому, та кінцевих результатів господарювання зокрема.

Економічна діагностика має загальні принципи, яких мають дотримуватися дослідники на будь-якому рівні корпоративного управління рис.1.

Залежно від обраного об'єкту економічної діагностики та його характеру, виділяють такі основні її види:

- структурна діагностика, проведенні якої передбачає реалізацію дослідження як підприємства у цілому, так і його основних підрозділів зокрема з позицій системного аналізу. При цьому, особливу увагу приділяють оцінці повної відповід-

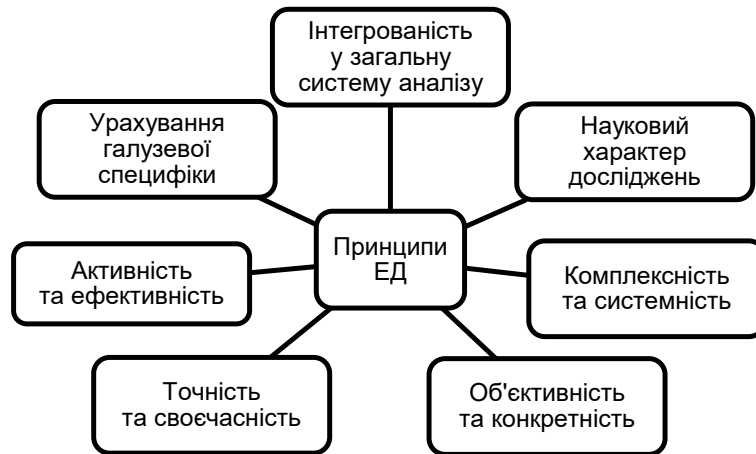

Рис. 1. Загальні принципи економічної діагностики

Джерело: [2, с. 10–11]

ності діяльності кожного структурного підрозділу підприємства його загальним стратегічним цілям та завданням розвитку, а також цілям та завдання основної поточної діяльності;

– організаційна діагностика, проведення якої передбачає реалізацію аналізу взаємодії усього спектру підрозділів підприємства, яке здійснюється у ході виконання робіт, виробництва та реалізації продукції, надання послуг та виконання різних завдань, які передбачають досягнення особливо соціального ефекту;

– функціональна діагностика, проведенні якої передбачає оцінку діяльності окремих підрозділів суб'єкта господарювання за допомогою критеріїв, розроблених спеціально для цього. Такий вид діагностики дозволяє досить опосередковано оцінити той внесок який, відділ, підрозділів, або інша структурна одиниця суб'єкта господарювання робить у досягненні цілей. На основі цього виду економічної діагностики обґрунтовують рішення щодо можливої реорганізації підприємства.

Залежно від періодичності проведення економічної діагностики виділяють такі її види:

– систематична діагностика, яка передбачає собою проведення комплексного моніторингу поточного стану діяльності підприємства за допомогою цілої системи параметрів, встановлених заздалегідь, з обов'язковою оцінкою позитивних чи негативних відхилень від прийнятого нормального їх рівня;

– епізодична діагностика, яка не носить системного характеру, бо проводиться тільки тоді, коли виникає потреба, спровокована тим чи іншим надзвичайним випадком, що досить суттєво знижує її ефективність;

Залежно від способу отримання первинної інформації та способу проведенні оцінки результатів виділяють:

– кількісну діагностику, яка передбачає собою застосування різноманітних кількісних методів проведення аналізу підприємства з ключовою метою – оцінити не тільки його поточний стан, а й основні тенденції розвитку;

– якісну діагностику, яку застосовують у тих випадках, коли сам об'єкт діагностики дуже складно кількісно оцінити, тому вдається можна тільки до експертних методів.

Сьогодні в економічній науці існує досить широке коло різних напрямків проведення економічної діагностики, наведених на рис. 2.

Слід зазначити той факт, що у випадках проведення комплексної економічної діагностики дослідники враховують загальні результати застосування всіх методів оцінки (як кількісних, так і якісних) стану підприємства. Напрямки наведені на рис. проведення економічної діагностики визначають собою об'єкти аналізу, від якого, в свою чергу, в повній мірі залежить вибір відповідних методів, які наведені у табл. 1.

Як зазначено вище, залежно від того яку саме інформацію використовує дослідник, методи економічної діагностики поділяють на кількісні й методи експертної оцінки. Важливу роль в економічній діагностиці, як дослідному процесі, грає дотримання таких основних вимог до самого дослідження як:

1. Процес економічної діагностики повинен бути автентичним, інакше кажучи вихідна інформація повинна надходити з першоджерел, щоб бути максимально достовірною.

2. Процес повинен бути об'єктивним. Так, перед тим як розпочати діагностувати підприємство, учасникам проведення оцінки важливо виробити чітку процедуру її здійснення та скласти спеціальну програму дослідження.

3. Дотримання принципу точності. Так, мета, завдання та відповідність вимогам, які пред'являються до процесу економічної діагностики, тісно пов'язані із загальними процесами менеджменту: планування, організації та контролю [4, с. 343–345]. У цьому процесі слід виділити такі головні етапи (рис. 3).

Основними джерелами первинної інформації, що використовується для проведення діагностики та оцінки діяльності підприємства, є переважно дані фінансової, управлінської і статистичної звітності суб'єкта господарювання, та зовнішньої інформації.

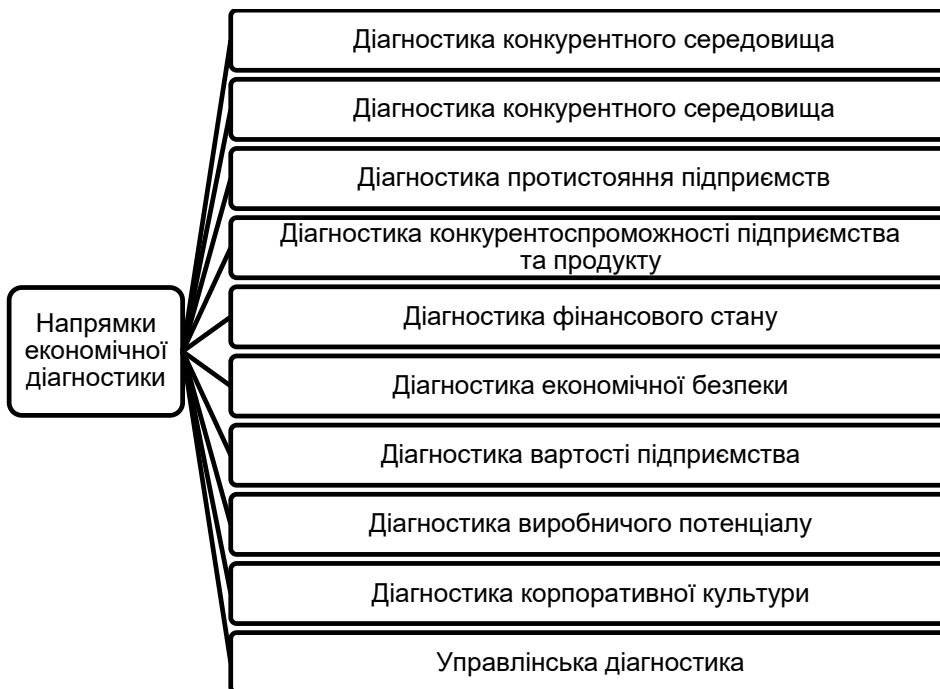

Рис. 2. Основні напрямки економічної діагностики

Джерело: [2, с. 12–14]

Таблиця 1

Основні методи економічної діагностики

Найменування методу економічної діагностики	Сутність методу, інструментарій
Кількісні методи економічної діагностики: статистичні методи, методи економічного (факторного) аналізу, методи фінансового аналізу	В основі застосування кількісних методів лежить визначення кількісних показників, що певним чином характеризують діяльність підприємства і досягнуті результати. Статистичні методи – передбачають аналіз первинної інформації за допомогою її узагальнення шляхом визначення відносних і середніх величин, індексів, а також показників, що характеризують ряди динаміки (темпи приросту, зростання, абсолютне значення одного відсотка приросту та ін.). Методи економічного (факторного) аналізу – передбачають пояснення змін результативних показників змінами показників факторних. Методи фінансового аналізу – застосовуються для аналізу фінансового стану підприємства і обґрунтування рішень для забезпечення його покращення, до них відносять: – R-аналіз (за допомогою фінансових коефіцієнтів) що передбачає визначення показників, які характеризують ліквідність, прибутковість і структуру капіталу підприємства, а також оборотність його активів. – Методи інтегральної оцінки фінансового стану підприємства – дозволяють оцінити фінансовий стан підприємства на основі визначення інтегральних показників. – Методи діагностики банкрутства – застосовують з метою встановлення вірогідності банкрутства підприємства – Методи визначення вартості підприємства (методи оцінки бізнесу) – застосовують для діагностики вартості підприємства. Серед таких виділяють: доходний підхід, порівняльний (ринковий) підхід та витратний підхід.
Експертні методи економічної діагностики: метод Дельфі, «метод мозкового штурму», SWOT-аналіз	Експертні методи діагностики застосовують для оцінки стану суб'єкта господарювання у тих випадках, коли процеси або явища, які розглядають, не можуть бути кількісно оцінені. SWOT-аналіз – здебільшого використовують у стратегічному плануванні. Пов'язаний SWOT-аналіз з визначенням сильних та слабких сторін підприємства, а також можливостей та загроз, які у сукупності своїй впливають на його діяльність. Метод Делфі – передбачає залучення експертів для прийняття рішень за допомогою виявлення та обговорення їх думок з чітко встановлених проблемних питань, за допомогою анкетування та подальшої статистичної обробки отриманих результатів. На відміну від попереднього метод «мозкового штурму» передбачає відкриті експертне обговорення можливих шляхів вирішення тих чи інших абсолютно нових проблем. Основна мета застосування методу «мозкового штурму» – запропонувати методи вирішення проблем, з якими підприємство стикається вперше.

Джерело: сформовано автором

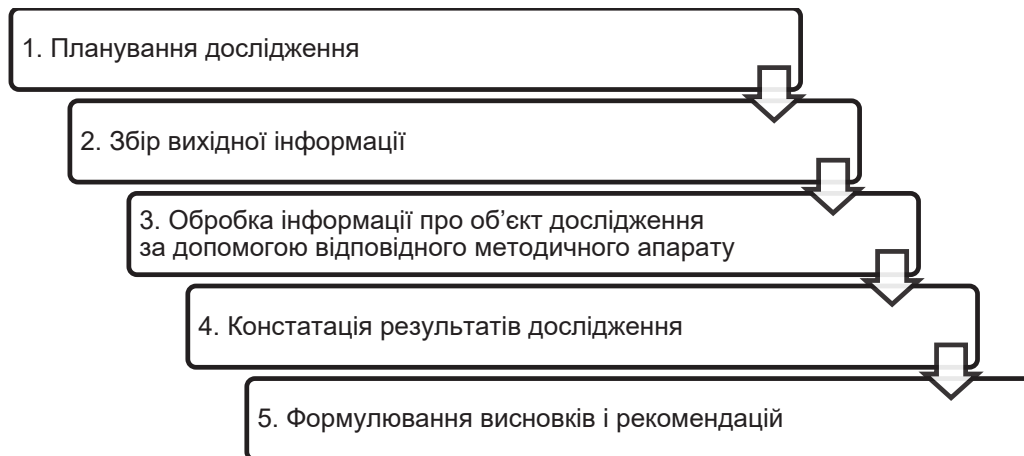

Рис. 3. Етапи економічної діагностики

Джерело: [4, с. 343–345; 7, с. 66–73]

Для проведення якісної економічної діагностики, залежно від її напрямку, вкрай важливо вибрати адекватний метод отримання якісної первинної інформації. Фундаментальними методами одержання якісної інформації для діагностування є:

– кабінетні дослідження, передбачають собою роботу зі статистичною інформацією, основними бухгалтерськими документами, внутрішньою інформацією управлінського обліку;

– самодіагностика, що передбачає оцінку стану різних систем та підсистем підприємства, щодо відповідності поставленим цілям та завданням, наявності необхідних ресурсів, за допомогою різних методів та процедур;

– діагностичне інтерв'ю, що передбачає проведення бесід з керівниками та ключовими фахівцями підприємства, експертами щодо розуміння ними проблем та шляхів їх вирішення, анкетування співробітників підприємства;

– діагностичне спостереження, передбачає вилучення інформації із зовнішнього прояву діяльності підприємства, діяльністю співробітників на виробництві, в офісах, присутність на презентаціях, нарадах, виставках, ін.

Виходячи з підсумкових результатів економічної діагностики діяльності підприємства, представляється комплексне системне бачення менеджментом існуючих проблемних сфер, що дозволяє повною мірою оцінити поточний стан та існуючі тенденції перспективного розвитку суб'єкта господарювання, визначити основні слабкі місця в самій системі управління, згрупувати проблеми, обґрунтувавши їх основні причини та джерела освіти, встановити пріоритетність у подоланні проблем, оцінити можливі варіанти їх вирішення, спрогнозувати передбачувані результати вирішення проблем, виробити попередні стратегічні рекомендації на середньострокову чи довгострокову перспективу.

Висновки. Економічна діагностика займає важливе місце в управлінні сучасним підприємством. Маючи множинне інструментальне наповнення та напрямки реалізації, економічна діагностика

дозволяє керівництву приймати обґрунтовані та чіткі управлінські рішення, спрямовані на підвищення ефективності діяльності, за рахунок ідентифікації проблем та розробки напрямів їх подолання, а також за рахунок виявлених внутрішніх резервів зростання.

Економічну діагностику можна розглядати як аналітичну та проектну діяльність, спрямовану на підготовку широкого спектру даних, які вкрай необхідні для оптимізації та наукового обґрунтування управлінських рішень. Тобто економічна діагностика застосовується для визначення довгострокових пріоритетів розвитку підприємства, їх трансформації, зміни.

Подальші дослідження можуть бути спрямовані на аналіз практичного застосування економічної діагностики у діяльності сучасних підприємств України.

Бібліографічний список:

1. Завитій О. Роль фінансової діагностики в діяльності підприємства. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2021. Вип. 1–2. С. 33–41.
2. Дикань В.Л., Токмакова І.В., Овчиннікова В.О. та ін. Економічна діагностика: підручник. Харків : УкрДУЗТ, 2022. 284 с.
3. Зимін Н. Діагностика фінансового стану і стійкості функціонування підприємства. *Економічний аналіз*. 2020. Вип. 7. С. 262–265.
4. Мулик Т. О. Організація діагностики діяльності підприємства та його бізнес-процесів: теоретико-методичні підходи. *Modern Economics*. 2019. № 17. С. 158–164.
5. Мельник О., Тодошук А., Адамів М. Роль соціально-економічної діагностики у системі управління підприємством. *Балтійський журнал економічних досліджень*. 2018. Вип. 4(3). С. 165–171.
6. Кузь А.О., Приварникова І.Ю. Компаративний аналіз зарубіжного досвіду реалізації політики ресурсозбереження на підприємствах. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 15. С. 576–584.
7. Павловські Г. Управлінська діагностика у системі цілей економічної діагностики підприємства *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 7. С. 66–73
8. Курганська М.Г. Функціональне призначення економічної діагностики на підприємстві URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/12891/1/Aktualni%20>

problemi%20ta%20perspektivi%20rozvitku%20Ukrayini_2022_64-65.pdf

References:

1. Zavytii O. (2021) Rol finansovoi diahnostryky v diialnosti pidpriumstva [The role of financial diagnostics in the enterprise]. *Instytut bukhhalterskoho obliku, kontrol ta analiz v umovakh hlobalizatsii*, no. 1–2, pp.33–41
2. Dykan V.L. (2022) *Ekonomichna diahnostryka* [Economic diagnosis]. Kharkov: UkrDUZT (in Ukrainian)
3. Zymin N. (2020) Diahnostryka finansovoho stanu i stiikosti funktsionuvannia pidpriumstva [Diagnostics of the financial condition and stability of the enterprise's functioning]. *Ekonomichnyi analiz*, no. 7, pp. 262–265.
4. Mulyk T.O. (2019) Orhanizatsiia diahnostryky diialnosti pidpriumstva ta yoho biznes-protsesiv: teoretyko-metodychni pidkhody [Organization of diagnostics of enterprise activity and its business processes: theoretical and methodological approaches]. *Modern Economics*, no. 17, pp. 158–164.
5. Melnyk O., Todoshchuk A., Adamiv M. (2018) Rol sotsialno-ekonomichnoi diahnostryky u systemi upravlinnia pidpriumstvom [The role of socio-economic diagnostics in the enterprise management system]. *Baltiyskiy zhurnal ekonomichnykh doslidzhen*, no. 4(3), pp. 165–171.
6. Kuz A.O., Pryvamykova I.Yu. (2018) Komparatyvnyi analiz zarubizhnogo dosvidu realizatsii polityky resursozberezhennia na pidpriumstvakh [Comparative analysis of foreign experience of realization of resource saving policy on enterprises]. *Economy and Society*, no. 15, pp. 576–584.
7. Pavlovski H. (2017) Upravlinska diahnostryka u systemi tsilei ekonomichnoi diahnostryky pidpriumstva [Managerial diagnostics in the system of objectives of economic diagnostics of the enterprise]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 7, pp. 66–73.
8. Kurhanska M.H. (2023) Funktsionalne pryznachennia ekonomichnoi diahnostryky na pidpriumstvi [Functional purpose of economic diagnostics at the enterprise]. Available at: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/12891/1/Aktualni%20problemi%20ta%20perspektivi%20rozvitku%20Ukrayini_2022_64-65.pdf (accessed November 17, 2023).